

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/241654,Lucja-Marek-Maciej-Korkuc-Ksiadz-Michal-Rapacz-Kaplan-meczennik-ofiara-komunizmu.html>
10.05.2026, 16:07

Łucja Marek, Maciej Korkuć: Ksiądz Michał Rapacz. Kapłan, męczennik, ofiara komunizmu

„Niech się dzieje Twoja wola, Panie” – to były ostatnie słowa, jakie wypowiedział ks. Michał Rapacz, kiedy komunistyczni oprawcy wyprowadzali go z plebanii w nocy z 11 na 12 maja 1946 r. Potem przestraszeni mieszkańcy plebanii usłyszeli już tylko odgłos strzałów dobiegający z pobliskiego lasu.

[Kościół ks. Michał Rapacz Zbrodnie komunistyczne](#)

12.05

Ks. Michał Rapacz (1904–1946)

Urodził się w 1904 r. w Tenczynie. Po przyjęciu święceń kapłańskich podjął posługę duszpasterską jako wikariusz w Płokach i Rajczy. W 1937 r. powrócił do parafii Narodzenia NMP w Płokach jako jej administrator. Został zamordowany przez komunistyczną bojówkę w nocy z 11 na 12 maja 1946 r. w lesie, około kilometra od budynku kościoła.

Pierwotnie spoczął w rodzinnym grobowcu na cmentarzu w Lubniu. W 1980 r. doczesne szczątki ks. Rapacza zostały po raz pierwszy ekshumowane, a następnie przeniesione i złożone w przygotowanym grobie na zewnątrz kościoła parafialnego w Płokach.

W związku z beatyfikacją ks. Michała Rapacza Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej przeprowadziło ekshumację szczątków kapłana, które 19 kwietnia 2024 r. zostały złożone w sarkofagu umieszczonym w bocznym ołtarzu kościoła parafialnego w Płokach. Będzie to główne miejsce kultu nowego błogosławionego.

Śledztwo IPN w sprawie zabójstwa ks. Rapacza

Postępowanie karne w sprawie zabójstwa ks. Michała Rapacza w nocy z 11 na 12 maja 1946 r. w Płokach zostało wszczęte 19 lutego 1996 r. przez Okręgową Komisję Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie, a następnie było kontynuowane jako pierwsze śledztwo nowo powołanego krakowskiego pionu śledczego IPN.

W toku postępowania, w oparciu materiał dowodowy w postaci zeznań świadków i dokumentów archiwalnych, ustalono, że zbrodnia została popełniona przez zorganizowaną grupę nieustalonych sprawców, zapewne bojówkę PPR, działającą z motywów religijnych i politycznych.

Ks. Rapacz jako osoba publicznie, deklarująca krytyczny stosunek do ówczesnej władzy był adresatem wielu gróźb, a jego postawa była przedmiotem zainteresowania lokalnych władz komunistycznych oraz aparatu bezpieczeństwa.

Do zbrodni doszło w okresie bezpośrednio poprzedzającym referendum ludowe, wyznaczone na 30 czerwca 1946 r. Był to okres wzmożonej walki z przeciwnikami politycznymi ówczesnej władzy, czyli Polskim Stronnictwem Ludowym oraz Kościołem katolickim, realizowanej przez partyjną propagandę oraz organy bezpieczeństwa.

Postępowanie dotyczące zbrodni prowadzone przez funkcjonariuszy UB było ukierunkowane na

rzekomy motyw rabunkowy sprawców, ale w tym zakresie nie ujawniono żadnych dowodów.

Pomimo wyczerpania w śledztwie IPN dostępnych źródeł dowodowych, nie zdołano ustalić sprawców zbrodni. Udało się jedynie wysunąć przypuszczenie, iż byli to aktywiści partyjni z okolicznych miejscowości. Nie zdołano tym samym ustalić, kto był sprawcą śmiertelnego postrzelenia ks. Rapacza, a także uczestników napaści na plebanię w Płokach. W tej sytuacji postanowieniem z 27 czerwca 2002 r. śledztwo zostało umorzone wobec niewykrycia sprawców zbrodni.

Polecamy:

- [Beatyfikacja księdza Michała Rapacza - Kraków, 15 czerwca 2024](#)
- [Artykuł Jarosława Szarka „Ksiądz Michał Rapacz - śmierć za wiarę” w Biuletynie IPN](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kościół, Zbrodnie komunistyczne

Biografie

Ksiądz Michał Rapacz

Kapłan, męczennik,
ofiara komunizmu

Ksiądz Michał Rapacz. Kapłan, męczennik, ofiara komunizmu

Pliki do pobrania

[Broszura: Ksiądz Michał Rapacz. Kapłan, męczennik, ofiara komunizmu \(pdf, 1.7 MB\)](#)
